

DĖL MINISTERIJŲ, SAVIVALDYBIŲ, VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ VALDOMŲ ĮMONIŲ INTERNETINIŲ SVETAINIŲ

Atsižvelgdami į Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 480 „Dėl Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas) 21 punktą¹ ir vykdydami ministerijų, savivaldybių, valstybės valdomų įmonių (VVI) ir savivaldybių valdomų įmonių (SVI) antikorpacinės aplinkos kūrimo stebėseną atlikome internetinių svetainių analizę. Pagrindinį dėmesį skyrėme VVI ir SVI tinklapiams.

Analizės tikslas – nustatyti, ar ministerijų, savivaldybių, VVI ir SVI interneto svetainėse yra skiltis „Korupcijos prevencija“, ar pateikiama informacija apie korupcijos prevenciją ir koks informacijos turinys.

1. Tyrimo metu buvo nagrinėjamas visų 14 ministerijų, 60 savivaldybių, 50 VVI (taip pat 33 dukterinių įmonių) ir 246 SVI svetainių turinys².
2. Nustatyta, kad visos ministerijos ir visos savivaldybės³ savo tinklapiuose turi sukurtas skiltis „Korupcijos prevencija“, tikslingai siekia kurti antikorpacinę aplinką.
3. Ne visos ministerijos, savivaldybės, VVI ir SVI savo tinklapiuose nurodo asmenis (ar struktūrinius padalinius), atsakingus už korupcijos prevenciją. Todėl neaišku, į ką reikėtų kreiptis įstaigos, įmonės darbuotojams arba tretiesiems asmenims, jei iškiltų klausimų, susijusių su korupcijos prevencija.
4. Iš visų 50 VVI ir 246 SVI savo internetinių svetainių neturi 2 VVI ir 24 SVI.
5. Iš turinčių svetaines 48 VVI⁴ ir 222 SVI skilties „Korupcijos prevencija“ neturi 7 VVI ir 71 SVI. Todėl iš viso 9 VVI (18 proc.) ir 95 SVI⁵ (39 proc.) neskelbia informacijos apie korupcijos prevencijos veiklą. Tokie SVI svetainių trūkumai yra tiek didžiųjų miestų, tiek mažesnių miestų tinklapiuose.
6. Pažymėtina, kad kai kurios VVI ir SVI informaciją apie korupcijos prevenciją pateikia ne tikslinėse „Korupcijos prevencijos“, bet kitose skiltyse – „Apie įmonę“, „Apie mus“, „Teisinė informacija“, „Kita informacija“, „Struktūra ir kontaktai“.
7. Kai kurios internetinės svetainės, nors ir turi „Korupcijos prevencijos“ skiltis, tačiau jose informacija yra vis dar ruošiamą arba nurodoma, kad skiltis neveikia arba informacija yra neatnaujinta, pasenusi.
8. Dalies VVI ir SVI skiltyse „Korupcijos prevencija“ nėra galimybės rasti išsamią informaciją apie korupcijos prevenciją, t. y. trūksta duomenų apie korupcijos prevencijos priemones, jų vykdymą, ataskaitas ir pan. Ypatingai tai pastebėtina mažesnėse darbuotojų skaičiumi įmonėse.

---

¹ Įstaigos interneto svetainės skyriuje „Korupcijos prevencija“ skelbiama (arba pateikiamos nuorodos į informacijos paskelbimo šaltinius) informacija apie korupcijos prevencijos priemonių, kurias įstaiga privalo vykdyti, įgyvendinimą, tai yra apie įstaigos vadovo patvirtintą korupcijos prevencijos programą ir jos vykdymą, kitų įstaigai priskirtų korupcijos prevencijos programų priemonių ar veiksmų vykdymą; korupcijos pasireiškimo tikimybę; korupcijos rizikos analizę ir joje nurodytų pasiūlymų vykdymą; teisės aktų projektų antikorpacinį vertinimą; pareigybės, į kurias pretenduojant turi būti surinkta informacija apie asmenį, vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 9 ir 9¹ straipsnių nuostatomis, išskyrus pareigybės, kurias užimantiems asmenims pavesta atlikti žvalgybos ar kriminalinės žvalgybos funkcijas; kur ir kaip pranešti apie korupciją; subjektą, atsakingą už korupcijos prevenciją įstaigoje. Įstaigos iniciatyva gali būti skelbiama ir kita aktuali informacija apie korupciją ir jos prevenciją.

² 2019 m. lapkričio 16 d. duomenys. Žr. žemiau esančias lenteles Nr. 1 ir Nr.2.

³ 2017 metais savo tinklapyje skilties „Korupcijos prevencija“ neturėjo viena Jonavos rajono savivaldybė (STT 2017-02-10 raštas Nr. 4-01-1192 „Dėl informacijos interneto svetainėse skelbimo“). Šiuo metu skiltis sukurta.

⁴ Duomenys iš motininių VVI.

⁵ 2 VVI ir 24 SVI neturi tinklapių. 7 VVI ir 71 SVI turi tinklapius, bet neturi skilties „Korupcijos prevencija“.

9. Nemaža dalis SVĮ pateikia tik dalį informacijos būtinos skilčiai „Korupcijos prevencija“. Kai kurios įmonės pateikia tik pranešimų apie galimą korupciją būdus, kai kurios nurodo tik atsakingą asmenį.
10. Dauguma VVĮ ir SVĮ neteikia finansinės paramos, tačiau tos, kurios teikia, neretai nurodo tik paramos gavėjus, bet pačios paramos skyrimo tvarkos nenurodo.
11. Nustatytos 14 VVĮ (33 proc.) ir 79 SVĮ (52 proc.), kurios turi skiltį „Korupcijos prevencija“⁶, tačiau nenurodo arba neturi paskirtų atsakingų asmenų už korupcijos prevencijos veiklą.

VVĮ internetinių svetainių analizės duomenys:

Lentelė Nr. 1⁷

MINISTERIJA, kita įstaiga	Turi VVĮ	Turimos VVĮ neturi tinklapių	Neturi skilties „Korupcijos prevencija“	Apskritai neskelbiama VVĮ informacija apie korupcijos prevenciją
1. Aplinkos ministerija	3	0	1	1
2. Energetikos ministerija	3	0	0	0
3. Ekonomikos ir inovacijų ministerija	4	0	0	0
4. Finansų ministerija	7	0	1	1
5. Kultūros ministerija	1	0	1	1
6. Susisiekimo ministerija	11	0	0	0
7. Sveikatos apsaugos ministerija	1	1	0	1
8. Vidaus reikalų ministerija	1	0	0	0
9. Žemės ūkio ministerija	15	1	2	3
10. VĮ „Turto bankas“	1	0	0	0
11. Kalėjimų departamentas	1	0	1	1
12. Lietuvos bankas	1	0	0	0
13. Kultūros departamentas	1	0	1	1
14. Krašto apsaugos ministerija	0	0	0	0
15. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	0	0	0	0
16. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	0	0	0	0
17. Teisingumo ministerija	0	0	0	0
18. Užsienio reikalų ministerija	0	0	0	0

SVĮ internetinių svetainių analizės duomenys:

Lentelė Nr. 1⁸

SAVIVALDYBĖ	Turi SVĮ	Turimos SVĮ neturi tinklapių	Neturi skilties „Korupcijos prevencija“	Apskritai neskelbiama informacija apie korupcijos prevenciją
1. Vilniaus m. sav.	12	0	2	2
2. Kauno m. sav.	11	1	5	6
3. Klaipėdos m. sav.	9	0	5	5
4. Šiaulių m. sav.	7	0	3	3
5. Panevėžio m. sav.	10	1	3	4
6. Akmenės r. sav.	4	1	0	1

⁶ Viso skiltį „Korupcijos prevencija“ savo tinklapiuose turi 42 VVĮ ir 151 SVĮ.

⁷ 2019 m. lapkričio 25 d. duomenys.

⁸ 2019 m. lapkričio 25 d. duomenys.

7. Alytaus m. sav.	5	0	1	1
8. Alytaus r. sav.	1	0	0	0
9. Anykščių r. sav.	3	0	0	0
10. Birštono m. sav.	3	0	0	0
11. Biržų r. sav.	4	1	1	2
12. Druskininkų m. sav.	4	0	1	1
13. Elektrėnų m. sav.	1	0	0	0
14. Ignalinos sav.	6	0	2	2
15. Jonavos r. sav.	5	1	1	2
16. Joniškio r. sav.	3	0	0	0
17. Jurbarko r. sav.	3	1	0	1
18. Kaišiadorių r. sav.	3	0	1	1
19. Kalvarijos sav.	1	0	0	0
20. Kauno r. sav.	2	0	2	2
21. Kazlų Rūdos sav.	2	0	0	0
22. Kėdainių r. sav.	3	0	1	1
23. Kelmės r. sav.	5	0	1	1
24. Klaipėdos r. sav.	3	3	0	3
25. Kretingos r. sav.	5	1	1	2
26. Kupiškio r. sav.	3	1	0	1
27. Lazdijų r. sav.	2	0	1	1
28. Marijampolės m. sav.	5	0	2	2
29. Mažeikių r. sav.	6	0	2	2
30. Molėtų r. sav.	4	0	2	2
31. Neringos sav.	3	0	0	0
32. Pagėgių r. sav.	1	0	0	0
33. Pakruojo r. sav.	4	0	2	2
34. Palangos m. sav.	5	2	1	3
35. Panevėžio r. sav.	0	0	0	0
36. Pasvalio r. sav.	4	2	1	3
37. Plungės r. sav.	4	1	1	2
38. Prienų r. sav.	3	0	0	0
39. Radviliškio r. sav.	3	1	0	1
40. Raseinių r. sav.	5	0	1	1
41. Rietavo sav.	1	0	0	0
42. Rokiškio r. sav.	4	0	2	2
43. Skuodo r. sav.	3	0	1	1
44. Šakių r. sav.	5	1	1	2
45. Šalčininkų r. sav.	5	0	1	1
46. Šiaulių r. sav.	3	0	1	1
47. Šilalės r. sav.	4	0	3	3
48. Šilutės r. sav.	3	0	0	0
49. Širvintų r. sav.	5	1	1	2
50. Švenčionių r. sav.	3	0	2	2
51. Tauragės r. sav.	5	1	3	4
52. Telšių r. sav.	4	0	1	1
53. Trakų r. sav.	4	0	1	1
54. Ukmergės r. sav.	4	0	1	1
55. Utenos r. sav.	6	0	1	1
56. Varėnos r. sav.	5	0	3	3
57. Vilkaviškio r. sav.	6	3	2	5
58. Vilniaus r. sav.	3	1	1	2
59. Visagino sav.	3	0	2	2
60. Zarasų r. sav.	3	0	1	1

*Vienintelė Panevėžio rajono savivaldybė neturi SVĮ

Išvados

1. Visos ministerijos ir savivaldybės turi „Korupcijos prevencijos“ skiltis, vykdo korupcijos prevencijos priemones, tačiau ne visos jų valdomos įmonės viešina informaciją apie korupcijos prevenciją.
2. Ministerijose ir savivaldybėse už korupcijos prevenciją atsakingi asmenys (struktūriniai padaliniai) silpnai kontroliuoja pavaldžių įmonių vykdomą korupcijos prevencijos veiklą. Nesilaikoma aiškumo ir atvirumo principų, todėl analizuojant tinklapių turinį nėra aišku, kokias korupcijos prevencijos priemones vykdo įmonės, kas atsakingas už šią veiklą, trūksta ataskaitų, atnaujintos informacijos ir kitų informacijos šaltinių.
3. Didžiausias informacijos apie korupcijos prevencijos veiklą trūkumas nustatytas mažesnių VVĮ ir SVĮ įmonių (mažas darbuotojų skaičius) tinklapiuose.
4. Įmonių tinklapiuose, kuriuose pateikiama itin mažai informacijos apie korupcijos prevenciją arba nėra skilties „Korupcijos prevencija“, nenurodoma, ar įmonės vadovaujasi prižiūrinčios institucijos teisės aktais, reglamentuojančiais korupcijos prevencijos veiklą. Atkreiptinas dėmesys, kad taip pat ministerijų ir savivaldybių tinklapiuose nėra nurodoma, kokios jų kontroliuojamos VVĮ ar SVĮ tiesiogiai vadovaujasi ministerijų ar savivaldybių sukurtais teisės aktais, reglamentuojančiais korupcijos prevencijos veiklą.